

Методичні матеріали до єдиного Дня інформування населення

ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА УКРАЇНИ

Державний Прапор є одним із державних символів країни. Це стяг правильної геометричної (частіше прямокутної) форми із спеціальним забарвленням. Кольори прапора відбивають національні традиції, котрі ідентифікують певну територію протягом історичного періоду.

Утвердження синьо-жовтого поєднання як українських національних кольорів відбулося під час європейської “весни народів”. Уперше такий прапор замайорів у червні 1848 року на міській ратуші Львова. Відтоді полотнища в національних кольорах почали використовувати під час Шевченківських та інших свят у Галичині, Буковині та Закарпатті.

На Наддніпрянщині це стало можливим після революції 1905–1907 років. Із падінням царизму ті барви були вже загальновизнаним елементом української символіки. 25 березня 1917 року під синьо-жовтими прапорами відбулася 25-тисячна маніфестація солдатів-українців і студентської молоді в Петрограді. 29 березня під час Свята свободи у Києві українські солдати йшли окремою колоною під національними прапорами. “Ціле море людських голів навкруги, – описує “Свято свободи” Сергій Єфремов. – І розгорнулась поруч безконечна стрічка людей, що безупинною лавою йшли і йшли протягом цілого дня. Мають корогви на вітрі, голосно лунають нечуті ще слова, гремить бадьора мелодія... Ось блакитно-жовті – сонце і небо – українські прапори. Ось червоні, як гаряча кров, робітницькі знамена. Ось біло-червона лава польських стягів і нечисленна сила інших”.

31 березня учасники Українських зборів у Чернігові встановили український прапор і виконали “Ще не вмерла Україна”. 1 квітня в Києві з ініціативи Центральної Ради відбулася понад 100-тисячна маніфестація. Люди прийшли з портретами Тараса Шевченка й у вишиванках. Тисячі солдат-українців київського гарнізону несли синьо-жовті знамена з написами: “Вільна Україна”, “Вічна пам’ять борцям за волю”, “Війна до перемоги”. У Харкові, Полтаві, Катеринославі та інших містах України і за її межами відбулися подібні заходи під синьо-жовтими прапорами. 18 травня 1917 року в Києві розпочав роботу перший Український військовий з’їзд, на який делегація з Петрограду передала синьо-жовтий прапор із гаслом на ньому: “Хай живе національно-територіальна автономія”. Влітку 1917-го під цим прапором вирушав на фронт перший український підрозділ – полк імені гетьмана Богдана Хмельницького. Тоді ж частина кораблів Чорноморського флоту підняла українські прапори. Вперше це сталося на есмінці “Завидний”. Ініціював підняття прапора керівник української ради корабля Іван Прокопович.

Офіційно стяг затвердили 27 січня 1918 року в Тимчасовому законі про флот УНР: “Прапором торговельного флоту визначалося “полотнище о двох – блакитному і жовтому кольорах”. 29 квітня на есмінцях і лінкорах, що

базувалися у Севастополі, були підняті українські прапори. Флагманський корабель “Георгій Побідоносець” подав сигнал про підняття стяга над українським Чорноморським флотом. До Києва та німецького штабу надіслано відповідні повідомлення. Зокрема, в телеграмі до столиці Української Держави зазначалося: “Цього числа Севастопольська фортеця і флот, що перебувають у Севастополі, підняли українські прапори. Командування обійняв контр-адмірал Саблін”. Незабаром німецьке командування від імені Центральної Ради надіслало відповідь на радіограму Сабліна, в якій прохали його, як командувача флотом, видати наказ про підняття українських прапорів в Керчі до 8-ої години 30 квітня.

За гетьмана Павла Скоропадського на блакитно-жовтій основі формувалися різні службові штандарти. 16 липня гетьман затвердив військовий прапор Української Держави. 13 листопада 1918 року Українська Національна Рада у Львові проголосила державним прапором Західноукраїнської Народної республіки синьо-жовтий стяг.

За УНР Директорії також використовувався прапор у синьо-жовтих барвах.

Після окупації України більшовиками, за синьо-жовтий карали. 20 березня 1920 року ухвалено крайовий синьо-жовтий прапор Підкарпатської Русі, яка увійшла до Чехословаччини. У 1934-му чехословацька влада заборонила використовувати його. Українство обурилося: “Ми маємо свій прапор... Його історія сягає глибоко в минувшину нашого народу, аж на тисячу років назад... прапора уживав наш князь Лаборець, а потім Федір Корятович. ...По світовій війні народні ради русинів з огляду на історичні традиції проголосили синьо-жовті барви за барви підкарпатської Русі й нашого руського народу”.

15 березня 1939 року Сойм Карпатської України в Хусті затвердив синьо-жовтий прапор Карпатської України.

Українська військова організація та її наступниця Організація українських націоналістів також використовували національний прапор. Скажімо, в листопаді 1928 року до 10-річчя Листопадового чину у Львові над собором святого Юра українські активісти вивісили синьо-жовтий стяг із написом “УВО”. На початку 1930-х років з’явився гімн ОУН зі словами: “Під синьо-жовтим прапором свободи з’єднаєм весь великий народ свій”.

У квітні 1941-го Другий великий збір ОУН (б) визнав синьо-жовтий прапор національним державним українським прапором. Улітку 1941-го національні та націоналістичні (червоно-чорні) стяги майоріли в селах під час проголошення Акта відновлення Української Держави.

Протягом ХХ століття синьо-жовтий пройшов шлях народного визнання й юридичного оформлення. У другій половині ХХ століття були поодинокі спроби піднести український прапор. 1 травня 1966 року над будинком Київського інституту народного господарства у Києві (нині Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана) замість червоного прапора зранку височів синьо-жовтий. Сміливці, які це

зробили, планували викликати неабиякий резонанс. Прапор мали побачити студенти і працівники заводу “Більшовик”, які зранку збиратимуться в колони на першотравневу демонстрацію. Через 9 місяців КГБ знайшов таки хлопців, котрі вивісили “націоналістичне” полотнище. Це були студент вечірнього відділення наргоспу Георгій Москаленко та робітник Віктор Кукса. Вони отримали відповідно 3 та 2 роки таборів суворого режиму.

22 січня 1973-го в Чорткові на Тернопільщині Володимир Мармус із вісьмома товаришами вивісив 4 національні прапори. 26 квітня 1989-го у Львові під українським прапором відбувся мітинг пам'яті жертв Чорнобильської трагедії, а 22 травня того ж року – Шевченківське свято в Києві. 23 березня 1990 року він з'явився над Тернопільською міськрадою; 3 квітня – над Львівською ратушею; 24 липня – урочисто піднятий над Київською міською радою.

4 вересня 1991 року, вже після проголошення незалежності України, національний синьо-жовтий прапор був піднятий над Верховною Радою України. 28 січня 1992 року Державний Прапор України затверджений Верховною Радою України. Це стяг із двох рівновеликих горизонтальних смуг синього і жовтого кольорів, із співвідношенням ширини до довжини 2:3. Державний Прапор як символ нашої країни є втіленням національної єдності, честі та гідності, традицій державотворення, історії та сьогодення.

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

24 серпня 2020 року Україна відзначатиме День незалежності – державне свято на честь ухвалення у 1991 році Акта проголошення незалежності України. Постанова суверенної України відіграло вирішальну роль у розпаді СРСР та остаточному руйнуванні комуністичної тоталітарної системи. Це стало початком відліку нового етапу розвитку демократичної сучасної Української держави. Сьогодні незалежність України – запорука вільного розвитку держав і народів Європи і головна перешкода для російського імперіалізму, якому для розгортання потрібне поглинання України, її матеріальних та людських ресурсів.

Проголошення незалежності 24 серпня 1991 року стало логічним підсумком боротьби за самостійність багатьох поколінь української нації. Київська Русь, Галицько-Волинське князівство, Литовсько-руське князівство, доба козацької Гетьманщини, Національно-визвольний рух XVIII — XIX ст., Українська революція початку XX ст., дисидентство в часи СРСР — все це віхи становлення і боротьби за самостійну Українську державу.

Перша незалежність України у XX столітті проголошена 22 січня 1918 року. Тому, 24 серпня 1991 року відбулося фактично відновлення незалежності України.

Україна у XX столітті кілька разів втрачала суверенітет через внутрішні незгоди під час зовнішньої агресії. Проте, упродовж XX століття українці не полишали боротьби за здобуття свободи і врешті Актом 24 серпня

1991 року її остаточно утвердили. За державність українці заплатили дорогу ціну. Втрата незалежності внаслідок більшовицької окупації після Української революції 1917–1921 рр. призвела до того, що тоталітарні режими – комуністичний і нацистський – забрали мільйони життів мешканців України внаслідок Голодомору, Голокосту, державного терору, депортацій та війн.

Здобуття державності – це результат і тривалої боротьби, і творчих зусиль багатьох визначних українців, військових, меценатів, публіцистів і митців, чия діяльність наблизила здобуття або відновлення незалежності України, творила і зберігала дух свободи в українському суспільстві. 29 років незалежності продемонстрували світу, що Україна відбулася як суверенна держава, здатна утверджувати демократичні цінності та різними засобами відстоювати свободу.

День Незалежності — це віра в силу українського духу, української нації, української держави, українського народу.

Це день, призначений для усвідомлення кожним громадянином України нашої складної історії, наших національних традицій. День Незалежності — це день формування широкого погляду кожного українця на долю своєї країни.

Саме тому, що Україна відбулася як держава, вона потребує ще досить великої роботи. Ми не піддаємося досить сильному ворогові. Тому в День Незалежності треба приділити найбільше уваги тим людям, які незалежність виборюють.

Ключові повідомлення:

– прагнення до свободи – визначальна цінність українців, що давала наснагу і сили залишатися собою в часи бездержавності. Найвищий вияв свободи поневоленого народу – здобуття незалежності для творення власного майбутнього;

– 24 серпня 1991-го фактично відбулося відновлення державної незалежності України, яке увінчало тривалий шлях Українського народу до самостійності. В основу концепції державних заходів до Дня незалежності має бути закладено ідею тяглості та спадкоємності тисячолітніх державотворчих традицій України, розуміння того, що 24 серпня 1991-го насправді відбулося відновлення державної незалежності України.

– проголошення незалежності 24 серпня 1991 року стало логічним завершенням українського державотворення. Тож, відзначаючи 29-ту річницю ухвалення Акта проголошення незалежності України, слід вшанувати всі попередні етапи – Русь, Галицько-Волинське князівство, Велике Князівство Литовське, козацьку державу, українську державність початку ХХ століття. Від них сучасна Україна увібрала у себе традиції державництва;

– синьо-жовті кольори Державного Прапора України також відбивають наші національні традиції, ідентифікують нашу територію протягом історичного періоду. Утвердження синьо-жовтого поєднання як українських національних кольорів відбулося під час європейської “весни народів” (1848 рік),

супроводжувало національно-визвольну боротьбу українців за власну державність;

– протягом ХХ століття синьо-жовтий пройшов шлях народного визнання й юридичного оформлення. Важливі події українського державотворення, боротьби за свободу країни, акції протесту та непокори відбувалися під національним стягом. За комуністичного тоталітарного режиму український прапор символізував національний спротив;

– Синьо-жовтий прапор є символом нашої країни, втіленням національної єдності, честі та гідності, традицій державотворення, історії та сьогодення.

– першу в ХХ столітті незалежність Україна проголосила 22 січня 1918 року. Тому 24 серпня 1991 року відбулося фактично її відновлення;

– Україна у ХХ столітті кілька разів втрачала суверенітет через внутрішні незгоди під час зовнішньої агресії. Національна єдність – обов'язкова умова збереження державності;

– упродовж ХХ століття українці не полишали боротьби за здобуття свободи і врешті Актом 24 серпня 1991 року її остаточно утвердили;

– у боротьбі за державність українці заплатили дорогу ціну. Втрата незалежності внаслідок більшовицької окупації після Української революції 1917–1921 років призвела до того, що злочинні тоталітарні режими – комуністичний і нацистський – забрали мільйони життів мешканців України внаслідок Голодомору, Голокосту, державного терору, депортацій та війн;

– 29 років незалежності продемонстрували світу, що Україна відбулася як суверенна держава, здатна утверджувати демократичні цінності та відстоювати свободу, захищати власний суверенітет і територіальну цілісність.

Тисячолітній спадок державності:

Україна успадкувала з різних періодів історії різні засадничі ознаки держави:

- **від Русі:**
 - цивілізаційний вибір, який визначився із прийняттям християнства у 988 році;
 - тризуб, родовий знак Рюриковичів, що став державний гербом сучасної України;
 - Київ – столицю, політичний і культурний центр українських земель упродовж понад тисячу років;
 - гривню – назву грошової одиниці;
 - назву Україна, що вперше згадується в Іпатіївському літописі у 1187 році;
- **від Галицько-Волинської держави:**
 - синьо-жовті барви національного прапора, що походять від кольорової гами герба Галицько-Волинського князівства;
 - утвердження європейського вектора розвитку;
- **від Великого Князівства Литовського:**
 - європейську традицію міського самоврядування – магдебурзьке право;
 - Пересопницьке Євангеліє – видатна рукописну пам'ятку, на якій складають присягу президенти України;

- **від козацької доби:**
 - республіканські традиції народовладдя;
 - військові традиції, які лягли в основу збройних сил Української Народної Республіки та пізнішого українського визвольного руху;
 - одну із перших європейських конституцій нового часу, укладену Пилипом Орликом 1710 року;
- **від української державності початку ХХ століття (УНР, ЗУНР, Українська Держава Павла Скоропадського):**
 - демократичні засади державного будівництва;
 - перший парламент, у який розвинулася Центральна Рада, створена у березні 1917 року;
 - перший уряд, яким став Генеральний Секретаріат Центральної Ради з червня 1917-го;
 - державні символи: герб, гімн “Ще не вмерла Україна”, прапор;
 - соборність – об’єднання українських земель в єдиній незалежній державі;
 - Українську Академію Наук, що була заснована Павлом Скоропадським у листопаді 1918 року;
- **від Української Радянської Соціалістичної Республіки:**
 - статус засновника Організації об’єднаних націй;
 - адміністративно-територіальний устрій.

ДЕНЬ ПАМ’ЯТІ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ, ЯКІ ЗАГИНУЛИ В БОРОТЬБІ ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, СУВЕРЕНІТЕТ І ТЕРИТОРІАЛЬНУ ЦІЛІСНІСТЬ УКРАЇНИ

Заходи, присвячені Дню пам’яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України

Указом Президента України від 23 серпня 2019 року № 621/2019 в Україні встановлено День пам’яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (далі - День пам’яті захисників України), який відзначається щорічно 29 серпня.

На виконання пункту 2 Указу Президента України від 23 серпня 2019 року № 621/2019 “Про День пам’яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України” розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 року № 1096-р затверджено комплексний план заходів із належного вшанування пам’яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України (далі – заходів).

Мета: формування в українському суспільстві нових традицій відзначення Дня пам'яті захисників України та ціннісного його наповнення, патріотичного виховання молоді, сприяння усвідомленню українським суспільством цінності незалежності нашої держави та необхідності гідного вшанування пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, а також позитивний вплив на інтереси ветеранів війни, сімей загиблих захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, сприятиме впровадженню нових традицій по вшануванню пам'яті ветеранів, сприятиме консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, популяризації та формуванню позитивного образу ветерана.

Історія: У цей день 29 серпня 2014 року в ході боїв в районі населеного пункту Іловайськ Донецької області загинула найбільша кількість українських військових, які поклали своє життя на вівтар свободи та незалежності нашої країни і тому 29 серпня 2019 року вперше в Україні відзначали День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОСЛУГИ ПАТРОНАТУ НАД ДИТИНОЮ У СИСТЕМУ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ ТА ПІДТРИМКИ СІМЕЙ З ДІТЬМИ НА РІВНІ ГРОМАДИ

Патронатні вихователі – унікальна для України професія, що з'явилася в рамках соціального експерименту, початого Партнерством “Кожній дитині” у 2009 році. Патронатні батьки проходять спеціальну підготовку – навчальний курс, який дозволяє опанувати всі нюанси роботи з дітьми, які через складні життєві обставини не можуть бути з рідними мамою і татом.

Патронат над дитиною - це тимчасовий догляд, виховання та реабілітація дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин.

Метою патронату над дитиною є забезпечення захисту прав дитини, яка через складні життєві обставини тимчасово не може проживати разом з батьками/законними представниками, надання їй та її сім'ї послуг, спрямованих на повернення у сім'ю відповідно до найкращих інтересів дитини.

Первинний відбір кандидатів у патронатні вихователі проводить соціальний заклад (центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді) разом зі службою у справах дітей.

Патронатним вихователем може бути громадянин України, який має досвід виховання дитини, відповідні житлові умови для надання послуг з догляду, виховання та реабілітації дитини у своєму помешканні.

Під час здійснення патронату над дитиною патронатний вихователь має бути безробітним, бо основним місцем роботи стає опіка над дитиною, відповідно йому чи їй нараховуватиметься соціальний стаж та не може поєднувати догляд за дитиною з іншими видами діяльності, які

перешкоджатимуть якісному виконанню умов договору про патронат над дитиною.

До сім'ї патронатних вихователів можуть бути влаштовані діти віком від народження до 18 років, які потрапили в складні життєві обставини (новонароджені діти, залишені в пологовому будинку, іншому закладі охорони здоров'я, або яких відмовилися забрати батьки чи інші родичі, підкинуті, знайдені діти, безпритульні діти, діти з сімей, в яких існує загроза їх життю та здоров'ю, діти, які зазнали насильства, жорстокого поводження, діти, батьки або особи, які їх заміняють, померли, безвісно відсутні, інші діти, які за різних обставин певний час не можуть перебувати у рідній сім'ї або їхні батьки чи особи, які їх заміняють, не можуть піклуватись про них). У сім'ю патронатного вихователя можуть бути одночасно влаштовані тільки діти, які є рідними братами та сестрами, або діти, які виховувалися в одній сім'ї. Строк перебування дитини у сім'ї патронатного вихователя не може перевищувати трьох місяців і встановлюється органом опіки та піклування за результатами оцінки рівня безпеки або оцінки потреб дитини та її сім'ї. В особливих випадках, за рішенням органу опіки та піклування, термін перебування під патронатом може бути подовжений, однак загалом не повинен бути більшим за 6 місяців.

Що це дасть для дитини? – Безпеку, догляд, виховання та реабілітацію дитини в умовах сім'ї, підтримане спілкування з рідними; а в разі неможливості повернення до біологічної родини – пошук для дитини нової сім'ї.

Юридичними підставами встановлення патронату над дитиною є договір про патронат, який укладається за рішенням органу опіки та піклування з сім'єю патронатного вихователя.

Фінансування послуги патронату складається з соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя (*2,5 прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку на місяць, для дітей з інвалідністю – 3,5 прожиткового мінімуму для дітей відповідного віку на місяць*) та оплати послуг із здійснення патронату над дитиною (*5 прожиткових мінімумів для працездатних осіб на місяць. У разі коли в сім'ї патронатного вихователя перебуває дитина віком до одного року, дитина з інвалідністю, малолітня або неповнолітня вагітна, ВІЛ-інфікована дитина та одночасно двоє і більше дітей, розмір грошового забезпечення збільшується на 10 відсотків за кожну дитину, але сумарно не більш як на 50 відсотків*).

На сьогодні в області створені та функціонують 3 патронатні родини у містах Дніпрі, Жовтих Водах, Першотравенську, в яких виховуються 5 дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

Дніпропетровським обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді (далі – Центр) у рамках впровадження послуги з патронату над дитиною проведено навчання групи кандидатів у патронатні вихователі, яка складалась з 11 сімей.

Кандидатам, які мають намір стати патронатними вихователями, необхідно звернутися до місцевого центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді для отримання додаткової інформації щодо процесу запровадження цієї послуги в громаді та подати відповідний пакет документів.

Вичерпну інформацію про послугу патронату над дитиною можна отримати в місцевому центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді або в службі у справах дітей.

З метою розвитку патронату над дитиною в області рекомендуємо активізувати роботу щодо пошуку кандидатів у патронатні вихователі, використовуючи різні інформаційні форми.